

Debattartikel publicerad i ATL 2011-02-25

Onyanserad klimatdebatt

Debatten om klimathotet fortsätter och det finns starka krafter som lobbar för att köttkonsumtionen måste minska i världen och i Sverige. Vi anser att debatten där kon målas upp som en klimatbov har blivit alltför onyanserad. Det finns en stor risk att politiker låter sig påverkas av denna lobbyverksamhet vilket kan få förödande konsekvenser för det svenska jordbruket.

FNs och världssamfundets prioritet är att produktion av livsmedel är livsviktig. Vi delar denna uppfattning. Liksom FN menar vi att den första prioriteten är att producera mat från jordbruksmark. Detta skall ske med metoder som värnar den biologiska mångfalden. I den offentliga debatten läggs alltför stort fokus på idisslarproduktionen och vi anser att det finns många aspekter man inte tar hänsyn till. Sedan 1900 har Sverige halverat mängden foder för samma mjölkproduktion som nu. Detta innebär att metanutsläppen har halverats. Sålunda, mjölkproduktionen är en av få sektorer som historiskt sett har bevarat sin produktionsvolym och minskat sitt bidrag i absoluta tal. FAOs Livestock´s Long Shadow visar dessutom att just för idisslarproduktion är kapaciteten att binda koldioxid gigantisk i de marker som producerar idisslarnas foder eftersom markens humusförråd byggs upp.

En tredje, och mycket viktig, aspekt är att man kan ifrågasätta den metodik som ligger bakom dagens diskussion om idisslare och klimat. Hur denna metod skall användas anges i ISO 14 000-systemet, ett system som nu revideras. Dagens regelverk innebär att man ej mäter verklig miljöeffekt, ej heller produktionens hållbarhetseffekt. Detta, menar man, behöver korrigeras för fortsatt trovärdighet. Alla de analyser som genomförts inte minst i Sverige sedan ca 1995 för att mäta t ex mjölken och nötköttets hållbarhetsbidrag, är alltså genomförda med metodik som enligt ansvarig organisation ej klarar denna uppgift. Därmed kan dagens debatt om kött och klimat till betydande del vara en falsk debatt. Exempelvis har utförda analyser genomgående ignorerat den stora kapaciteten att binda koldioxid i systemet idisslare – den växtodling som producerar fodret. Ej heller hanteras frågan om produktionens bidrag till global livsmedelssäkerhet.

Villkoret för att från permanenta betesmarker kunna producera mat är att man nyttjar idisslare. I Sverige kan vi betrakta jordbruksmarken från Svealands skogsbygd och norrut som arealer som kräver idisslare att producera mat. En utvecklad, ej en avvecklad, idisslarproduktion bidrar till att värna kulturlandskapet och därtill knuten biologisk mångfald i dessa områden. Vi hoppas att våra beslutsfattare har förnuft nog att lyfta blicken och se saken i ett större sammanhang. Sverige behöver ett levande jordbruk! Tro inte att en minskad köttproduktion i Sverige löser det globala klimathotet! Se det svenska jordbruket som en tillgång och skapa de rätta förutsättningarna för oss att bedriva lönsamma och hållbara företag. Då kan vi prata klimatnytta!

/Stefan Gård, ordförande i Sveriges Mjölkbönder,
Stefan Hellstrand, Ekostrateg, Nolby Ekostrategi